Dosar nr.2-14236/24
Nr. electronic 2-24121752-12-2-28102024

HOTĂRÂRE
în numele Legii

20 mai 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru,
instanța compusa din:
Președintele ședinței, judecător Furdui Angela
Grefier Didencu Valentin

cu participarea: reclamantei Bivol Lucia, reprezentantului reclamantei Bivol Lucia - avocatul Gherman Lilia, în baza mandatului avocațial seria ***** și pârâtului Bivol Roman

în lipsa: reprezentantului autorității tutelare Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, procedura înștiințării legale în privința căror a fost respectată,

examinând în ședință publică în procedură contencioasă cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Lucia, prin intermediul avocatului Gherman Lilia împotriva lui Bivol Roman, autoritatea tutelară Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces:

La 24 octombrie 2024, Bivol Lucia, prin intermediul avocatului Gherman Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui lui Bivol Roman, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la ***** a fost încheiată căsătoria dintre Bivol (Coadă) Lucia și Bivol Roman, fiind înregistrată de către OSC Buiucani, mun. Chișinău și trecută în Registrul de stare civilă cu *****, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie seria ***** din *****.

Menționează că din această căsătorie au rezultat doi copii, dintre care unul minor, *****, născută la *****, IDNP *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere seria *****

Notează că la data depunerii prezentei acțiuni, copilul comun minor ***** are vârsta de 13 ani, împliniți, și domiciliază împreună cu reclamanta, la domiciliul acesteia din *****

Afirmă că din anul 2022 între soți au apărut divergențe majore, pârâtul fiind mai mult plecat din casa familială, domiciliul acestuia nefiind cunoscut reclamantei.

Relatează că după radierea vizei de domiciliu din *****, Bivol Roman nu a întreprins măsurile de rigoare pentru înregistrarea acesteia în imobilul proprietate comună a soților din ***** Faptul radierii vizei de domiciliu a pârâtului din 24 iunie 2022 îl probează prin copia

răspunsului nr.02-2-12523 din 29 august 2024 a Departamentului acte de identitate, cetățenie și evidență a populației din cadrul Agenției Servicii Publice privind viza de domiciliu al pârâtului Bivol Roman.

Consideră că aceste divergențe majore, care au degenerat în ultimul timp în acte de violență în familie din partea pârâtului Bivol Roman, soldate cu apelarea reclamantei la serviciul de urgență 112, nu mai pot fi înlăturate în careva mod și că continuarea relației de căsătorie dintre soți este cu totul imposibilă. Unica soluție legală de încetare a acestei situații este desfacerea căsătoriei pe cale judecătorească, având în vedere că pârâtul manifestă o atitudine nepăsătoare atât pentru restabilirea relațiilor normale de familie, precum și pentru o eventuală procedură de divorț pe cale amiabilă, printr-un acord autentificat notarial.

Susține că soții locuiesc mai mult separat, iar copilul minor *****, locuiește permanent cu mama sa - reclamanta Bivol Lucia, în apartamentul din *****

Specifică faptul că condițiile de trai ale mamei corespund cerințelor necesare care să permită creșterea, educarea și întreținerea copilului său, motiv pentru care solicită ca creșterea și educația fiicei minore să-i fie încredințată ei, cu stabilirea pe cale judecătorească a domiciliului minorei ***** la domiciliul mamei sale.

Pentru aceste motive, având în vedere și faptul că pârâtul nu are venituri regulate, consideră că Bivol Roman datorează plata pensiei de întreținere a copilului minor comun *****, până la atingerea majoratului acesteia, în sumă fixă, de 5000 lei, cu indexarea corespunzătoare a sumei pe durata executării hotărârii judecătorești.

Afirmă că cererea reclamantei este întemeiată pe faptul că pârâtul nu participă benevol la întreținerea copiilor comuni, inclusiv, la întreținerea copilului minor, și refuză semnarea unui acord privind plata pensiei de întreținere minorei *****.

Pe cale de consecință, ținându-se cont de starea materială și familială a ambilor părinți, solicită ca instanța de judecată să dispună încasarea din contul pârâtului a pensiei de întreținere în sumă fixă, în cuantumul indicat în cererea de chemare în judecată, sumă suficientă pentru participarea echitabilă a pârâtului la cheltuielile suportate de către celălalt părinte pentru dezvoltarea și creșterea minorei de 13 ani, cu domiciliul în mun. Chișinău.

Astfel, în această ordine de idei, evidențiază faptul că conform datelor Biroului Național de Statistică cuantumul minimului de existență pentru copii cu vârsta cuprinsă între 7 și 17 ani, în orașele mari din Republica Moldova, în cel de-al doilea semestru al anului 2023 constituie 3613,7 lei, or, nivelul de trai al soților depășește și a depășit constant nivelul minimului de existență în Republica Moldova, motiv pentru care desfacerea căsătoriei urmată de o eventuală scădere a nivelului de trai al copilului minor ar putea influența negativ dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

În drept, își întemeiază cererea în baza art. art. 37 alin. (1), 63 alin. (1)-(2), 74, 76 Codul familiei și art. art. 94 alin. (1), 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă.

Solicită desfacerea căsătoriei între Bivol Lucia și Bivol Roman, încheiată la*****, la *****, stabilirea domiciliul copilului minor: *****, născută la *****cu mama Bivol Lucia, încasarea de la Bivol Roman a pensiei pentru întreținerea copilului minor: *****, născută la *****în mărime bănească fixă de 5000 lei lunar până la atingerea majoratului de către copil și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 28 octombrie 2024, prezenta cerere a fost distribuită aleatoriu prin intermediul PIGD judecătorului Angela Furdui.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024 a fost primită spre examinare în procedură contencioasă cererea de chemare în judecată și stabilită ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru 10 decembrie 2024, ora 14:00.

La 25 noiembrie 2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pârâtul Bivol Roman a depus cerere cu privire la amânarea ședinței de judecată pentru a păstra familia sa, indicând faptul că procesul privind desfacerea căsătoriei a fost intentat de către soția sa în urma unui conflict, din motiv că a dus mașina familiei într-o direcție necunoscută, fără înștiințarea sa (f. d. 26).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 decembrie 2024 a fost admisă cererea pârâtului Bivol Roman cu privire la acordarea unui termen de împăcare (f. d. 28).

În cadrul ședinței de judecată din 20 mai 2025, Bivol Lucia, prin intermediul avocatului Gherman Lilia a depus cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea din contul lui Bivol Roman a cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat suma de 700 lei, pentru taxa de timbru suma de 200 lei și pentru asistență juridică suma de 7000 lei și pentru furnizarea informației ASP în suma de 180 (f. d. 40-41).

Reclamanta Bivol Lucia, în ședința de judecată, a susținut acțiunea și a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată în sensul formulat.

Reprezentantul reclamantei Bivol Lucia - avocatul Gherman Lilia, în ședința de judecată, a susținut acțiunea și a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată în sensul formulat.

Pârâtul Bivol Roman, în ședința de judecată, deși inițial nu a recunoscut acțiunea, ulterior în cadrul examinării cauzei a fost de acord cu desfacerea căsătoriei, doar dacă reclamanta îi dă banii obținuți din vânzarea automobilului. Nu a obiectat cu privire la determinarea domiciliului copilului cu mama. Cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor este de acord să achite ¼ din salariu când se va angaja, or activează abia prima lună în restaurantul *****în calitate de tehnician, fiind în perioada de probă și încă nu a primit primul salariu.

Reprezentantul autorității tutelare Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, în ședință de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, dar prin cerere scrisă a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului DPDC sect. Buiucani.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participanții la proces, apreciind argumentele părților litigante întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea formulată de Bivol Lucia din considerentele ce urmează.

Din materialele cauzei rezultă că Bivol Lucia și Bivol Roman, au încheiat căsătoria la *****, fiind înregistrată la*****, act de căsătorie *****, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie ***** din *****.

Materialul probator anexat denotă că în timpul căsătoriei părților Bivol Lucia și Bivol Roman s-au născut copii ***** născut la ***** și *****, născută la *****, fapt confirmat prin copia certificatelor de naștere (f. d. 12, 13).

Potrivit art. 33 alin. (2) Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorț (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soți ori a tutorelui soțului declarat incapabil.

În acest sens, instanța judecătorească accentuează că în condițiile nerespectării principiilor enumerate în art. 2 alin. (3) Codul familiei, soții dispun de oportunitatea desfacerii căsătoriei în temeiurile și condițiile statuate de Codul familiei, drept care nu poate fi limitat sub nici o condiție.

Conform art. 37 Codul familiei, dacă soții au copii minori comuni și nu au ajuns la un acord privind întreținerea, educația și domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorț al unuia dintre soți, cu excepția cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) și a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească și în cazurile cînd există acordul la divorț al ambilor soți, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluționarea problemei. Instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că familia Bivol s-a destrămat, părțile au viziuni contrare asupra modului și principiilor de conviețuire, mai mult că atât Bivol Lucia cât și Bivol Roman nu mai locuiesc împreună, iar căsnicia acestora nu mai poate fi păstrată.

Raportând la caz prevederile enunțate și având în vedere faptul că reclamanta insistă asupra admiterii acesteia, iar pârâtul a recunoscut această pretenție, instanța de judecată consideră că la caz se justifică temeinicia acestui capăt de cerere și necesitatea admiterii acestuia.

Conform art. 3 lit. b) al Legii taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023, se impune taxă de stat pentru înregistrarea actelor de stare civilă, eliberarea documentelor de stare civilă (certificatelor, extraselor), precum și pentru emiterea certificatelor și extraselor de pe actele de stare civilă noi ca rezultat al modificării sau reconstituirii actelor de stare civilă.

Conform art. 4 al Legii taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023, cuantumurile taxei de stat sunt expuse în anexa nr.1.

Potrivit pct.2.2., sub pct. 2.2.2. din anexa nr.1 la legea nominalizată, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în baza hotărârii judecătorești sau a încheierii notarului se achită taxa de stat în mărime de 500% unități convenționale.

La eliberarea certificatului de divorț instanța de judecată consideră că urmează de încasat de la Bivol Lucia și Bivol Roman taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 500 % unități convenționale, ce constituie 250 lei și anume a câte 125 lei de la fiecare.

Potrivit art. 62 alin. (1) și (3) Codul familiei, drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului. Toate problemele privind educația și instruirea copilului se soluționează de către părinți de comun acord, ținîndu-se cont de interesele și de părerea copilului.

Conform art. 63 Codul familiei, (1) în cazul cînd părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. (2) Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținîndu-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vîrsta de 10 ani). În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.) (3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

La fel, prevederile art. 64 alin. (1) Codul familiei, indică că părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

Totodată, conform art. 9 alin. (1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului adoptată la New York la 20 noiembrie 1989, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

De reținut este faptul că tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale. Interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți.

De aceea, după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală. Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului.

Cu referire la acest criteriu, se prezumă că ambii părinți își iubesc copii, dar un rol mai determinant în viața minorei îl are mama, care se ocupă cu întreținerea și educația copilului.

Referitor la cel din urmă criteriu, și anume grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire, se reține că mama minorei ***** are un rol mai important în viața copilului minor, ținând cont de vârsta fragedă a copilului or, după cum s-a constatat în cadrul examinării cauzei, anume mama minorei Bivol Lucia este persoana îi grija cărei se află copilul, după separarea părinților.

Raportând la caz prevederile precitate, instanța de judecată va reține și faptul că Bivol Roman și-a manifestat acordul în ce privește determinarea domiciliului copilului minor *****, născută la *****cu mama Bivol Lucia.

Astfel, având în vedere acordul pârâtului cu privire la determinarea domiciliul copilului minor cu mama sa, iar reclamanta insistă asupra stabilirii domiciliului copiilor cu ea, invocând că are un loc permanent de trai și dispune de condiții de trai suficiente pentru a asigura copilului condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului, instanța de judecată consideră că domiciliul copilului minor *****, născută la *****, urmează a fi stabilit cu mama acesteia Bivol Lucia, cu care minora se află la moment, care inter alia este persoană cu care copilul are o legătură psihologică și emoțională mai strânsă.

Pentru aceste considerente se va admite cerința reclamantei cu privire la determinarea domiciliul copilului minor cu mama sa.

Conform art. 58 Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Drepturile și obligațiile părinților, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil.

Conform art. 60 alin. (1), (2) Codul familiei, părinții au dreptul și sînt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

Conform art. 74 Codul familiei, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Conform art. 76 alin. (1) din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Aliniatul (2) al aceluiași articol indică că cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Din textul normelor precitate expres rezidă că anume instanța de judecată determină cuantumul pensiei de întreținere reieșind din starea materială și familială a părților, precum și de alte circumstanțe importante care ar permite păstrarea după posibilitate a nivelului anterior de asigurare materială a copilului.

În cadrul examinării cauzei s-a constat că copilul minor *****, născută la *****, după separarea părților, locuiește și se află la educația, și întreținerea reclamantei Bivol Lucia. Tot, la caz a fost stabilit că părțile nu au ajuns la un acord comun cu privire la întreținerea copilului, or alte dovezi care ar atesta contrariul instanței nu i-au fost prezentate.

Reieșind din faptul că copilul minor se află la educația și întreținerea reclamantei Bivol Lucia, iar părțile nu au ajuns la un acord pe cale amiabilă, instanța de judecată consideră drept întemeiată pretenția cu privire la încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei a pensiei pentru întreținerea copilului minor *****, născută la *****, dat fiind faptul că pârâtul în ședința de judecată a confirmat că nu are venituri stabile.

În acest context, instanța reține că ulterior, la 20 mai 2025, în cadrul examinării cauzei, pârâtul Bivol Roman a indicat că activează abia prima lună în restaurantul *****în calitate de tehnician, fiind în perioada de probă și încă nu a primit primul salariu, însă fără a fi prezentate careva dovezi, fapt care se apreciază de către instanță ca o afirmație declarativă, or, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În consecință, în lipsa probelor întru confirmarea faptului că pârâtul Bivol Roman este angajat oficial în câmpul muncii și că ar avea venituri regulate stabile, mai mult că ultimul a indicat că nu cunoaște care va fi mărimea salariului său, instanța de judecată ajunge la convingerea necesității încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime bănească fixă.

Totodată, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanța de judecată urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.

Conform informației eliberată de Biroul Național de Statistică, rezultă că valoarea minimului de existență pe ani, categorii de populație, medii și semestre pentru pe semestru II al anului 2024, în orașe mari, la copii în vârstă de 7-17 ani este de 3839,5 lei.

Instanța de judecată menționează că informația Biroului Național de Statistică, indică doar cuantumul minim necesar de existență, însă la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere instanța urmează să țină cont primordial de interesele copilului și drepturile acestuia de a beneficia de o întreținere corespunzătoare.

Drept urmare, luând în considerație că în speță nu au fost prezentate probe din care ar rezulta că reclamanta dispune de venituri permanente și suficiente pentru întreținerea copilului, instanța de judecată consideră inacceptabil de a lua ca bază la stabilirea cuantumului pensiei pentru întreținerea unui copil, minimul de existență a copilului în vârsta indicată, care trebuie pusă pe seama ambilor părinți.

Or, o atare abordare în speța examinată va fi în contradicție flagrantă cu prevederile art. 3 pct. 1 din Convenția internațională cu privire la Drepturile Copilului, care expres indică că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Aici prezintă relevanță și prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994 care stipulează că ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Subsecvent, instanța de judecată ține să menționeze faptul că neacordarea sprijinului material corespunzător, ar leza substanțial drepturile copilului minor, fiind pus în situația nefavorabilă în ce privește întreținerea și dezvoltarea sa.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată consideră că cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor *****, născută la *****, ce urmează a fi încasat de la Bivol Roman în beneficiul reclamantei Bivol Lucia se va stabili în mărime bănească fixă de 3000 lei lunar, sumă ce va fi una echitabilă și de natură să contribuie la asigurarea necesităților materiale corespunzătoare a minorei, ținându-se cont de vârsta ultimei, deoarece doar în acest mod, copilul poate avea careva premise pentru întreținerea, dezvoltarea armonioasă și educația corespunzătoare.

În acest context, instanța consideră relevante la caz și prevederile Legii cu privire la minimul de existență nr.152 din 05 iulie 2012, care reglementează expres că minimul de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.

În atare situație este evident că minimul de existență nu acoperă cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului, cum ar fi: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc., activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului, de care acesta nu poate fi lipsit, or, acest fapt ar contravine interesului său superior.

Totodată, obligația egală a părinților de a-și întreține copiii nu se reduce doar la obligația de a contribui financiar cu sume bănești nesemnificative, ci implică un aspect mai larg de obligații și eforturi comune pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului.

La acest segment se va menționa că prin noțiunea de „obligații egale față de copii" este de înțeles nu doar simpla împărțire a minimului de existență pentru un copil, pus pe seama ambilor părinți, pe motiv că obligația pecuniară a unuia din părinți, la caz a tatălui, nu poate fi privită ca fiind în măsură egală cu obligația celuilalt părinte de a plăti aceiași sumă, care pe lângă suportarea cheltuielilor permanente sau sporadice (contribuția în natură), dar absolut inerente în viața cotidiană, cum ar fi cheltuieli pentru transport, medicină, instruire, activități de divertisment, produse alimentare, îmbrăcăminte etc., depune și eforturi zilnice pentru îngrijire, dezvoltare socială, intelectuală și morală a copilului.

În opinia instanței, în situația domicilierii separate a părinților, precum este în cazul vizat, prevederile legale cu privire la obligațiile egale față de copil, pot fi realizate anume prin impunerea unuia din părinți la obligații financiare relativ mai mari, vis-a-vis de celălalt părintele cu care domiciliază copilul, eforturile cărui sunt mult mai extinse. Aceasta deoarece părintele cu care domiciliază copilul minor, mai cu seamă de vârsta minorei *****, grație timpului necesar acordat copilul, nu dispune de aceleași posibilități în vederea realizării de venituri în comparație cu ale celuilalt părinte, care, în mod evident, este scutit de aceste preocupări cotidiene.

În consecință, instanța de judecată consideră că doar în așa mod pot fi balansate toate interesele litiganților și, în primul rând, asigurate drepturile și interesele copilului care crește fără prezența permanentă a unui părinte.

În conexiunea celor relatate și apreciind probatoriul administrat, raportat la prevederile legale relevante speței, instanța de judecată consideră oportun de a admite parțial pretenția reclamantei și de a stabili în echitate cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 3000 lei lunar, sumă ce va fi în măsură să contribuie la asigurarea unei întrețineri materiale corespunzătoare a minorului *****, prin punerea în sarcina lui Bivol Roman a obligației lunare de achitare în beneficiul reclamantei a pensei de întreținere a minorei, începând cu 24 octombrie 2024, și până la atingerea majoratului de către copilul minor.

Cu referire la pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, de reținut sunt prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, care stipulează că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 90 lit. l) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte alte cheltuieli necesare, suportate de instanță şi de participanții la proces.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

La caz, se atestă că la depunerea cererii de chemare în judecată, Bivol Lucia a achitat pentru cerința privind desfacerea căsătoriei și pentru cerința privind stabilirea domiciliul copilului minor taxa de stat în cuantum de 700 lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a

numerarului nr.33806690 din 20 septembrie 2024 (f. d. 3) și taxa de timbru în cuantum de 200 lei (f. d. 2)

Prin prisma dispoziției citate și având în vedere faptul că pretențiile reclamantei cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor s-au constatat a fi întemeiate, instanța consideră necesar de a încasa de la Bivol Roman în beneficiul lui Bivol Lucia cheltuielile suportate pentru taxa de stat și taxa de timbru achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

Totodată, instanța de judecată concluzionează asupra temeiniciei cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor pentru furnizarea informației de către Agenția Servicii Publice în suma de 180 lei, potrivit ordinului de încasare a numerarului ***** (f. d. 42), prezentat ca dovadă.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile, alin. (1^1) cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistenta juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor de asistență juridică a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidentă; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Întru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

La inițierea procesului dat și în cadrul examinării cauzei, reclamanta Bivol Lucia, a fost asistată de avocatul Gherman Lilia, în baza mandatului avocațial seria ***** (f. d. 10).

Cheltuielile suportate de către partea reclamantă pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 7000 lei, se confirmă prin ordinul de plată seria ***** (f. d. 44) și ordinul de plată seria ***** (f. d. 43).

Prin urmare, pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7000 lei urmează a fi admisă, iar Bivol Roman este ținut să compenseze reclamantei Bivol Lucia aceste cheltuieli, ca fiind reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă, scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.

Potrivit pct. 1.1., sub pct. 1.1.2. din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată reclamanții în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

Coroborând prevederile enunțate, instanța conchide că taxa de stat aferentă judecării cauzei urmează a fi încasată în beneficiul statului de la Bivol Roman în mărime de 1489,96 lei, or la depunerea acțiunii reclamanta Bivol Lucia a fost scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

Față de cele ce preced, instanța de judecată ajunge conchide de a admite parțial acțiunea depusă de Bivol Lucia, de a desface căsătoria încheiată între părți, a stabili locul de trai a copilului minor *****, născută la *****cu mama Bivol Lucia, de a încasa de la Bivol Roman pensia pentru întreținerea copilului minor în mărime bănească fixă de 3000 lei lunar, începând cu 24 octombrie 2024 și până la atingerea majoratului de către copil, de a încasa cheltuielile de judecată pentru taxa de stat, pentru taxa de timbru, pentru asistența juridică și pentru furnizarea informației ASP, în rest de a respinge acțiunea. Totodată, de a încasa de la Bivol Roman în beneficiul statului, taxa de stat de la care reclamanta este scutită prin Lege, în mărime de 1489,96 lei.

În conformitate cu art. art. 90, 94, 96, 98, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Lucia, prin intermediul avocatului Gherman Lilia împotriva lui Bivol Roman, autoritatea tutelară Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată.

Se desface căsătoria între Bivol Lucia și Bivol Roman, încheiată la*****, la *****, înscrierea fiind trecută în registrul de stare civilă cu *****.

Se stabilește domiciliul copilului minor: *****, născută la *****cu mama Bivol Lucia (născută la ***** IDNP *****).

Se încasează de la Bivol Roman (născut la *****, IDNP *****, domiciliat *****) în beneficiul lui Bivol Lucia (născută la ***** IDNP *****, domiciliată *****) pensie pentru întreținerea copilului minor: *****, născută la *****în mărime bănească fixă de 3000 (trei mii) lei lunar, începând cu 24 octombrie 2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Bivol Roman (născut la *****, IDNP *****, domiciliat *****) în beneficiul lui Bivol Lucia (născută la ***** IDNP *****, domiciliată *****) cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat suma de 700 (șapte sute) lei, pentru taxa de timbru suma de 200 (două sute) lei și pentru asistență juridică suma de 7000 (șase mii) lei și pentru furnizarea informației ASP în suma de 180 (una sută optzeci) lei, iar în total suma de 8080 (opt mii optzeci) lei.

Se încasează de la Bivol Roman (născut la *****, IDNP *****, domiciliat *****) taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 1489,96 (una mie patru sute optzeci și nouă lei și nouăzeci și șase bani) lei, pentru cerința cu privire la încasarea pensiei de întreținere de la care reclamanta este scutită prin lege.

Se încasează de la Bivol Roman (născut la *****, IDNP *****) și Bivol Lucia (născută la ***** IDNP *****) taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț câte 250 % unități convenționale de la fiecare, ce constituie suma de 125 (una sută douăzeci și cinci) lei.

În rest, pretențiile reclamantei Bivol Lucia împotriva lui Bivol Roman se resping.

În partea încasării pensiei de întreținere pentru copil, hotărârea se execută imediat.

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 zile de la rămânerea definitivă, se transmite Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, pentru efectuarea mențiunilor respective în registrul actelor de stare civilă.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecător Angela Furdui